

ДЛЯ «РОСІЙСЬКОЇ ОПОЗИЦІЇ» УКРАЇНИ НЕ ІСНУЄ. ВЖЕ ЧАС ЦЕ УСВІДОМИТИ

Бачу у стрічці чимало переживань з приводу того, що випущені з тюрми на обмін російські опозиційні політики заявили про невинуватість російського народу та необхідність зняття санкцій, а про Україну загалом нічого не сказали. Я не бачу тут приводів для переживань.

1
По-перше, припинити шукати «хороших руських» треба було ще у 2022. Їх нема, натомість є корисні, шкідливі й неважливі. Корисні наближають нашу перемогу, шкідливі віддаляють, решта (їх більшість) неважливі.

2
Сценарій «Ліберал» як частина сценарного простору був описаний ще у 2022 році. Російський режим мусить мати в обіймі «лідерів ліберальної опозиції», яких можна поставити на посади, якщо стане зовсім скрутно (очевидно, без зміни реальної системи влади). Навальний краще надавався на цю роль, але вирішили його вбити, тож в команді заміна.

3
В системі поглядів «російської ліберальної опозиції» України немає і не може бути. Для них, як і для очільників режиму, як і для мільйонів звичайних росіян, це не країна, а територія. Росія веде війну із США, а Україна – це поле війни, там нема з ким говорити і немає тем для обговорення.

4
Суто по-людськи: людина, випущена з тюрми й виведена на прес-конференцію, перебуває у шоці й дезорієнтації та говорить лише те, про що думала й передумала днями і ночами. Ці люди думали в СІЗО не про Україну, очевидно, бо дивись попередній пункт.

5
Те, що американська політика стосовно України є лише проекцією політики стосовно Росії, не має нікого дивувати. Це не новина, ви давно мусили це зрозуміти (принагідно раджу книгу «Московський фактор» Юджина Фішела). США не бачать Україну, але і з Росією не воюють – вони воюють з Китаєм. Росія для них лише інструмент цієї повільної війни. Відповідно, випущені з тюрми «ліберальні опозиціонери», вдячні США, очевидно, говоритимуть те, що спо-

добається їхнім визволителям. Північний американський дискурс щодо Росії відомий: треба дочекатися смерті Путіна, і все в Росії налагодиться, і можна буде використати Росію як інструмент протистояння з Китаєм (спойлер: не можна).

6
І нарешті, найважливіший фактор. Випущені й обмінені «ліберальні опозиціонери» є політиками, хоча в Росії давно нема політики. А політик завжди звертається до своїх виборців, де би і що би не говорив (ось чому «не бутерброд»). Навіть найжахливіші диктатори, в країнах яких десятки років не було виборів, говорять те, що сподобається їхнім виборцям, – Гітлер і Сталін не виняток. Путін став очільником Росії не тому, що йшов всупереч прагненням народу, а тому, що їх уособлював. І тим більше політик, який перебуває в опозиції, передусім звертатиметься до своїх: ви не винні, ви жертви режиму, ви страждаєте, треба зняти санкції.

Висновки

По-перше, треба припинити скаржитися на світ, що він не такий, як нам хочеться. Всі політики всього світу – цинічні падлюки, що думають лише про свою владу, в кращому випадку про своїх виборців. На нас їм начхати, і це норма, а не відхилення.

По-друге, якщо нас не помічють, треба збільшувати власну суб'єк-

тність. Треба активно пропонувати світові нашу картину завершення війни й післявоєнного устрою, пояснюючи та продаючи її переваги. Про посилення української дипломатії я писав вже сто разів, не буду повторюватися.

По-третє, треба нарешті стати своїми для Заходу – продемонструвати реальні кроки в напрямку демократії, ефективної держави та вільної економіки. Не намагатися постійно обманювати партнерів – це їх дуже напружує. Послати їм чіткий сигнал, що ми частина їхнього племені.

Четверте, на кожному майданчику на Заході і Сході, на кожній сцені й трибуні, де є росіяни, – мають бути українці. Ми не маємо права залишати поле без бою. Ми повинні протиставляти свій дискурс російському в кожній точці, до якої можемо дотягнутися.

П'яте. Припиніть шукати «хороших руських» і засмучуватися, що вони знов не такі, як вам хочеться. Наші потенційні союзники в боротьбі з імперією – лише ті, хто хоче її розвалити. Національно-визвольні рухи, регіоналістські незалежницькі рухи, а також дуже невелика кількість росіян, які розуміють, що в Росії є майбутнє лише після кінця імперії.

Валерій ПЕКАР,
підприємець і громадський діяч

